

RALLYLYDNAD

Från grundfärdigheter till mästare

FEBRUARI 2018

MÅN	TIS	ONS	TORS	FRE	LÖR	SÖN
29	30	31	1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	1	2	3	4

SAMARBETE

GLÄDJE

Sitt framför, höger
ingång, framåt

GEMENSKAP

Anna Larsson

RALLYLYDNAD - från grundfärdigheter till mästare

© Anna Larsson

Klickerförlaget Göteborg AB, 2018

Författare: Anna Larsson

Redaktör: Lena Gunnarsson

Korrektur: Aili Lundmark, Ordateljén

Illustrationer: Jenny Nyberg

Grafisk form: Johan Jarlsmark

Foto: Samtliga foton är tagna av Malin Karlsson

ISBN: 978-91-983395-9-8

Webb: www.3vallare.se

Illustrationerna av skyltarna i momentkapitlen används med tillstånd av Svenska Brukshundklubben. Framsidesbilden är gjord av Jenny Nyberg.

Klickerförlaget Göteborg AB

info@klickerforlaget.se

www.klickerforlaget.se

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD

GRUNDER

01 Vad är rallylydnad?	9
02 Inlärnin g - effektivare, smartare, roligare!	15
03 Grundfärdigheter	29
04 Inlärnin g av de olika grundfärdigheterna	39
05 Störningar och överträning	81
06 När det uppstår problem	89

MOMENT

07 Nybörjarklass	95
08 Försättningsklass	147
09 Avancerad klass	183
10 Mästartklass	219

KEDJOR OCH HANDLING

11 Att bygga kedjor	255
12 Temabananor	261
13 Att föra hunden på ett tydligt sätt	267
14 Högerhandling	277

TÄVLING

15 Hur går det till att börja tävla?	283
16 Startrutiner och tiden innan start	291
17 Fokus hos föraren	297
18 Effektivare banvandring	303
19 De olika klasserna	311
20 Tävlingsprotokollet	319

TACK

VAD ROLIGT ATT DU ÄR NYFIKEN PÅ RALLYLYDNAD!

Oavsett om du är helt ny inom sporten och kanske aldrig tränat hund tidigare, eller om du redan tävlar i rally men känner att du och din hund behöver en knuff för att komma vidare, hoppas jag att den här boken ska ge dig både verktyg och glädje i träningen.

Kanske har du en valp som du vill lägga bra grunder hos? En ung hund som du vill satsa på att en dag tävla med i SM? En gammal hund som du vill hitta en ny aktivering till? Eller kanske har du samma utgångsläge som jag hade när jag upptäckte rallyn – en hund som behövt pensioneras från en mer krävande sport som jag ville hitta en skonsammare träningsform till? Vilken din ingångsvinkel än är tror jag du kommer att trivas – för rallyn har verkligen något för alla. Du kan träna bara som en rolig aktivering för din hund. Eller du kan satsa på att tävla och kanske blir så biten att du en dag åker runt var och varannan helg på tävlingar. Oavsett hur just din resa inom rallyn blir är jag säker på att du och din hund kommer att ha roligt och utvecklas av övningarna i boken.

Jag började träna rallylydnad med min hund Fonzie när han inte längre kunde tävla i agility och vallning. Snabbt insåg jag att träningen gick att göra mycket effektivare och mycket roligare om jag bröt ner momenten i grundfärdigheter, satte ihop momenten på nya sätt, byggde utmanande banor och tränade på en massa tokiga störningar. Vi klättrade fort i klasserna och startade så småningom på två SM i rallylydnad. Vid sidan om det egna tävlandet har jag hållit många kurser i rally både i Sverige, Norge och Finland. De erfarenheter jag har fått från tävlandet och som instruktör tyckte jag att det vore roligt att sammanställa till en bok. Här är den nu.

Jag hoppas du och din hund ska få många roliga träningsstunder ihop!

Anna

01

VAD ÄR RALLYLYDNAD?

En grön gräsmatta, ett plastband och innanför det en bana av skyltar med olika symboler på. Strax utanför förbereder du dig ihop med din hund. Domaren hälsar välkommen. Du ger din hund en sista uppmuntrande klapp och så passerar ni tillsammans in över ringbandet. Med hjälp av rösten, handtecken och peppande beröm styr du hunden genom banans olika uppgifter. Hundens svans viftar när moment efter moment klaras av. Vips är ni i mål och både du och din hund hoppar och studsar när ni lämnat banan. Rally är kommunikation, samspel och glädje!

Rallylydnad kan beskrivas som en bana uppbyggd kring olika lydnadsmoment som du som förare ska guida din hund igenom. Banan består, beroende på klass, av 12–20 moment som illustreras på skyltar. I rallylydnaden premieras kontakt, följsamhet och samspel. Med andra ord är detta en sport där glädjen står i centrum. Det är också en mångsidig och rolig tävlingsgren där alla raser – och blandraser – är välkomna.

Inom rallylydnaden finns ingen tävlingsledare som kommenderar den tävlande, utan när domaren hälsat dig och din hund välkomna in på banan genomför du banan helt utifrån skyltarnas anvisning. Målet är att din hund ska utföra alla uppgifterna på banan med stor följsamhet.

”Rally” kanske för tankarna till att det här är en sport där det ska gå väldigt fort. Men det har faktiskt ingenting med hastighet att göra. Rally syftar på att du som förare så att säga agerar kartläsare åt din hund och utifrån informationen på skyltarna styr hunden genom banan.

VAD ÄR SPECIFIKT FÖR RALLYLYDNADEN?

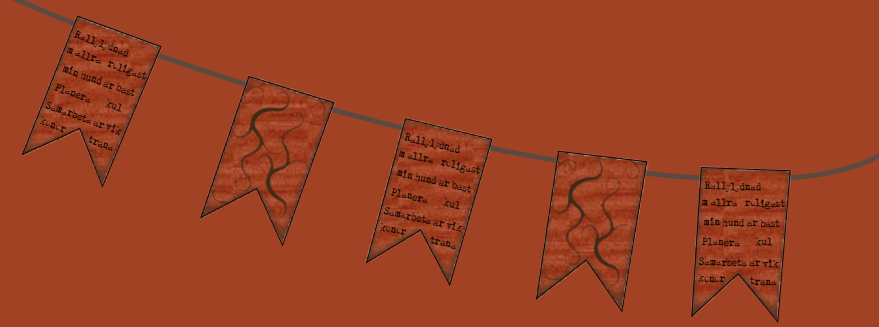
I reglerna för rallylydnad poängteras det att ”Rallylydnad är baserad på glädje, kommunikation och samarbete. Det ska vara spännande och positivt att tävla.” Man trycker också på att ”Ekipaget ska utstråla glädje och samarbete under hela genomförandet (...)”

I rallylydnaden får du kommunicera obegränsat med hunden, såväl vad gäller rösten som med ditt kroppsspråk. Däremot får du inte medvetet vidröra hunden, du får inte ha godis eller leksak synligt inom banområdet och inte heller tillrättavisa, läxa upp eller ge för hunden obehagliga kommandon eller signaler.

Vid bedömningen premieras ekipagets glädje, samarbete och positiva kommunikation. Varje ekipage startar på 100 poäng – som är maxpoängen – och sedan görs poängavdrag utifrån fel eller brister som uppstår på banan, antingen under momenten eller under sträckorna mellan momenten. Du och din hund är under bedömning hela tiden som ni befinner er inom banområdet.

I rallylydnaden får du kommunicera obegränsat med hunden, såväl vad gäller rösten som med ditt kroppsspråk.

08

FORTSÄTTNINGSKLASS

I det här kapitlet kommer du att få lära dig momenten i Fortsättningsklass. Kom ihåg att alla moment du lär in i nybörjar- och fortsättningsklass kan återkomma i de högre klasserna. Från och med avancerad klass behöver hunden och du kunna alla moment – även de i nybörjar- och fortsättningsklass – på både vänster och höger sida. Det är alltså en bra idé att träna in bägge sidorna från början – då blir det enkelt att gå vidare uppåt i klasserna.

----- MOMENT -----

FORTSÄTTNINGSKLASS

201. SITT, HELT OM HÖGER, FRAMÅT

Sitt, helt om höger, framåt

Sitt, helt om höger, framåt

Föraren stannar och hunden sätter sig vid förarens sida. Därefter vänder ekipaget 180° höger runt och fortsätter direkt framåt i det tempo som gällde före momentet. Hunden ska följa föraren väl i svängen. Svängen kan göras som en mjuk, snäv båge eller på stället.

202. SITT, HELT OM VÄNSTER, FRAMÅT

Sitt, helt om vänster, framåt

Sitt, helt om vänster, framåt

Föraren stannar och hunden sätter sig vid förarens sida. Därefter vänder ekipaget i 180° vänster runt och fortsätter direkt framåt i det tempo som gällde före momentet. Hunden ska följa föraren väl i svängen. Svängen kan göras som en mjuk, snäv båge eller på stället.

GRUNDFÄRDIGHETER

De här grundfärdigheterna behöver hunden kunna för att utföra momentet:

- **följa dig på din vänstra sida**
- **följa dig på din högra sida** (i avancerad och mästarklass)
- **sätta sig vid din vänstra sida**
- **sätta sig vid din högra sida** (i avancerad och mästarklass)
- **bakdelskontroll.**

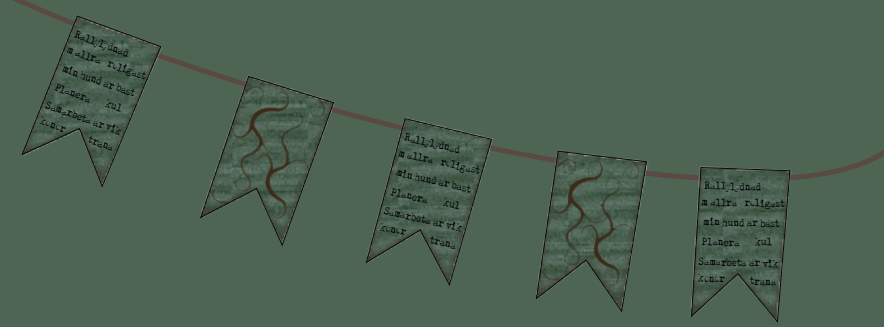
Om hunden kan nybörjarklassens moment *101 Sitt* samt *105 Helt om höger*, respektive *106 Helt om vänster*, är dessa skyltar bara en kombination av de tidigare momenten. Det utförs som skylt *105* respektive *106* men nu med den skillnaden att ni först gör halt och du ber hunden sätta sig, varpå ni tillsammans svänger helt om och fortsätter direkt framåt i det tempo som gällde innan skylten.

Beroende på om momentet utförs i vänsterhandling eller i högerhandling kommer hunden antingen att vara i yttervarv eller innervarv vilket ställer olika krav på hur den behöver röra sig. Starta träningen med att låta hunden sitta vid din sida. Be den sedan följa dig och sväng direkt helt om och belöna efter att ni gått några steg. När det går bra övar du att först ha en längre sträcka innan ni gör halt och sedan svänger, och också att komma till momentet i alla olika tempon.

TÄNK PÅ:

Du får använda vilka muntliga signaler eller handtecken du vill i alla svängar. Du kan också välja att lära hunden att följa ditt ben och hur du svänger utan några extra signaler.

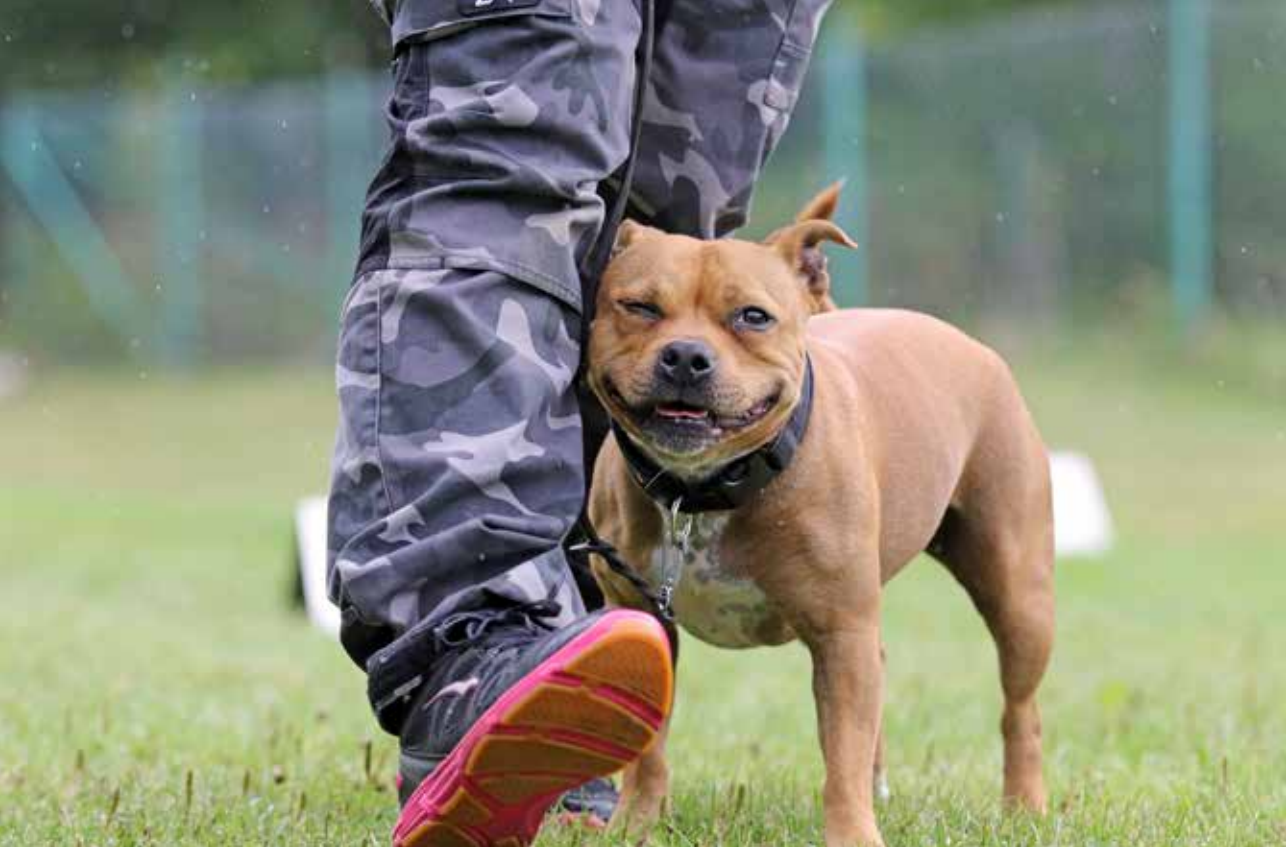

17

FOKUS HOS FÖRAREN

Det är lätt hänt att fokusera så mycket på allt som vår hund behöver lära sig att vi glömmer bort att även vi som förare är en del av teamet. Du behöver få öva dig på att vara tävlingsmässig, att styra din hund koncentrerat och att kunna stänga ute störningar runt omkring er. På samma sätt behöver du också öva dig på att utsätta dig för att bli nervös och på att trots fjärilar i magen och hög puls kunna ge hunden rätt signaler och kommandon.

----- TÄVLING -----

DU ÄR INTE SÅ OBSERVERAD SOM DU TROR

Du kan också tänka på att de allra flesta är så upptagna av sitt eget tävlande, sin egen nervositet och att förbereda eller ta hand om sin egen hund, att de sällan märker eller kommer ihåg vad någon annan tävlande gör på banan. Domare och funktionärer vill dessutom alltid att det ska gå så bra som möjligt för de tävlande och kan dessutom vara nervösa själva. Tänk att vara domare för första gången, eller skrivare; de kommer att ha fjärilar i magen eftersom de vill prestera så rättvist och bra som möjligt för alla tävlande under dagen. Du är alltså inte ensam om att vara nervös och de flesta är upptagna med sitt, och vad du gör är troligen inte livsavgörande för varken dig eller någon annan.

ATT GÅ IFRÅN ATT KRÄKAS TILL ATT ÄLSKA ATT TÄVLA

Tävlingspsykologi är ett stort och spännande ämne och skulle kräva alltför mycket utrymme för att tas upp i denna bok. Men jag lovar dig att ju mer du övar dig på vad du ska göra, utsätter dig för det som skrämmer dig och utarbetar en plan för hur du ska hantera de olika delarna av tävlingsdagen, desto bättre kommer du att kunna hantera dina tävlingsnerver. Det går att gå ifrån att vara så nervös att man kräks innan tävling till att verkligen älska att tävla. Hur vet jag det? Jo, för att jag själv gjort det. Och kan jag, så kan DU!

Det går att gå ifrån att vara så nervös att man kräks innan tävling till att verkligen älska att tävla. Hur vet jag det? Jo, för att jag själv gjort det. Och kan jag, så kan DU!

RALLYLYDNAD - hundsporten för alla!

Kontakt, samarbete och glädje – det är rallylydnad beskrivet med tre ord! Oavsett om du är ny inom hundsporten rallylydnad eller om du redan tävlar men känner att du behöver en knuff vidare så är detta boken för dig.

Du får tips om vilka grundfärdigheter din hund behöver kunna för att lära sig momenten från lägsta till högsta klass, hur momenten genomförs och vad du som förare ska tänka på för att inte tappa poäng i onödan. Du lär dig bygga kedjor, göra din hund störningstålig i olika miljöer, kvalitetssäkra ert utförande med temabanor och hur du får till den bästa handlingen. Dessutom får du tips om hur du genomför en riktigt bra tävling; hur du skapar dina egna förberedelser, banvandrar på bästa sätt och värmer upp din hund.

Boken är full av konkreta tips och övningar men du får även ta del av författarens långa hundtränar- och tävlingserfarenhet genom fördjupade reflektioner kring problemlösning.

Anna Larsson är en flitigt anlitad instruktör och föreläsare med bakgrund som SBK-instruktör, Canis-instruktör och agilityinstruktör. Hon tävlar idag på landslagsnivå inom heelwork to music där hon tagit flera medaljer, bland annat EM-guld. Hon har även deltagit på två SM i rallylydnad samt tävlat i högsta klassen i vallning, lydnad, freestyle och agility.

Klickerförlaget Göteborg AB
info@klickerforlaget.se
www.klickerforlaget.se

9 789198 339598